

PREMALO OBRTNIKOV V OBČINI

Za večjo varnostno kulturo

Lanskoletno delo postaje milice Ljubljana Moste-Polje

(Nadaljevanje in konec)

JAVNI RED IN MIR

Stanje javnega reda in miru se je v primerjavi z letom 1979 bistveno poslabšalo. Zabeležena je rast intervencij v stanovanjih in javnih lokalih. Najpogostejši vzrok za kršitev javnega reda in miru je bila vinjenost storilcev prekrškov. Zaradi takih kršitev so poleg storilcev prizadeti tudi njihovi družinski člani. Kršitelje so organi opozarjali in prijavljali sodniku za prekrške, večkratne storilce kršitev pa smo prijavljali javnemu tožilstvu zaradi nasilniškega obnašanja.

Pri kontroli prijavljanja in odjavljanja občanov za stalno in začasno bivanje v naši občini je ugotovljeno, da je na posameznih naslovih prijavljeno večje število občanov, ki pa tam ne stanujejo. Delovne organizacije zahtevajo ob sklenitvi delovnega razmerja z novim delavcem, od njega le, da pokaže potrdilo o prijavi. Dejansko pa bi morale preverjati, ali delavec resnično stanuje na naslovu, ki ga je navedel. Hišni sveti in stanovalci se pritožujejo, da živijo v stanovanjih kot podnajemniki občanov, ki niso prijavljeni. Stanodajalci so s tem, da podnajemnikov ne prijavijo, izogonej plačilo družbenih dajatev in obveznosti, ki jih morajo stanovalci plačevati za komunalne storitve.

Iz leta v leto se gostinski delavci manj držijo predpisov o prepovedi točenja alkohola vinjenim in mladoletnim osebam. Nadzor nad tem je sedaj bistveno poostren.

V letu 1980 je bilo podanih sodniku za prekrške 1.281 predlogov zaradi kršitve javnega reda in miru, kar je znatno več od leta 1979 (823 predlogov). Zaradi kršitev javnega reda in miru je bilo v preteklem letu odpeljanih v pridržanje 454 vinjenih kršilcev. Šlo je za primere, ko sicer ni bilo zagotoviti reda in je bilo pričakovati, da bodo kršilci s kršitvami nadaljevali.

PROMETNA VARNOST

Prometna varnost v letu 1980 je bila v naši občini v primerjavi z letom 1979 dokaj ugodnejša. Zmanjšalo se je število prometnih nesreč, predvsem s smrtnim izidom in s telesnimi poškodbami ter z večjo materialno škodo. Za izboljšanje varnosti udeležencev v cestnem prometu so bili miličniki usmerjeni predvsem na tista področja, kjer je zaradi kršitev največkrat prihajalo do prometnih nesreč. Preventivno delo miličnikov in vzgoja udeležencev v prometu sta bistvena pogoja za izboljšanje prometne varnosti. Miličniki so opravili pogoje z vodilnimi delavci in osebami, ki so odgovorne za

Zaradi neupoštevanja cestnih predpisov so lani ukrepali tako:

predlogi za uvedbo postopka izrečenih mandatnih kazni	2.129
znesek denarnih kazni	4.429
izdanih plačilnih nalogov	349.150
obravnavanih vinjenih voznikov	750
obravnavanih vinjenih povzročiteljev nesreč	363
odvzetih voznških dovoljenj opozorjenih	42
	361
	5.636

JANEZ ZAKRAJŠEK

Obrotna dejavnost se v občini že več let ne razvija tako uspešno kot druga področja gospodarstva. Pred nedavnim je bilo o tem govor tudi na predsedstvu OK SZDL, kjer so menili, da bo treba malo gospodarstvo v kratkem ponovno uvrstiti na dnevni red seje predsedstva, k sodelovanju pa povabiti tudi združenje obrtnikov in inšpekcijske službe.

Dejstvo je namreč, da zaradi hitre rasti števila prebivalstva v občini razvoj storitvene obrti ne dohaja več potreb občanov. Samo od leta 1975 se je njih število povečalo za 12 tisoč. Res da od leta 1972 beležimo tudi porast obrtne dejavnosti za okoli 11 odstotkov, hkrati pa lahko ugotovimo, da se je obrt razvijala le v zasebnem sektorju, in še to precej enostransko, medtem ko je v družbenem nazadovala. Leta 1972 je bilo v družbenem sektorju še 11 obrtovanic, zdaj pa jih je le še pet. Razvoj obrti opazamo le v donosnejših strokah (na primer izdelovanje kovinskih in električnih izdelkov), v stavni obrti, poraslo je tudi število obrtnikov, ki opravljajo zasebne storitve, vendar jih je še vedno premalo. Zlasti primanjkuje krojačev, šivilj, čevljarjev, kemičnih čistilnic in frizerskih lokalov. Dovolj tudi ni avtomobilskih, vzdrževalcev in popravilcev gospodinjstev in drugih aparatov. Le 17 odstotkov vseh obrtnikov se namreč ukvarja s storitvami, ki jih potrebujejo občani. V zadnjih letih pa se je potrojilo število avtomobilskih prevoznikov.

Po statističnih podatkih iz leta 1978 je ustvarila obrtna dejavnost tri in pol odstotka družbenega proizvoda občine, v njej pa je bilo zaposlenih pet odstotkov vseh delavcev v gospodarstvu. Vendar kaže, da se v zasebnem sektorju za obrtjo ukvarja tudi marsikdo, ki za to nima ustreznega znanja. Kar 43 odstotkov vseh delavcev je namreč nekvalificiranih. To pa seveda vpliva na kakovost izdelkov in storitev.

Vzrokov, zakaj se obrtna dejavnost v naši občini pa tudi v Ljubljani ne razvija zadovoljivo, je več. V družbenem sektorju ni pobud za nove organizacije, zasebnike pa najbolj tare pomanjkanje primernih prostorov. V

novih stanovanjskih soseskah ne načrtujemo teh dejavnosti in zanje ne zagotavljamo ustreznih lokalov, v starih pa namembnosti prostorov v zasebni lasti ni mogoče določiti.

Obrtne organizacije so tudi vse preveč razdrobljene, nepovezane, nimajo razvojnih načrtov in zato tudi ne predvidevajo večjih naložb. Akumulativnost drobnega gospodarstva je nizka, kooperacija ni dovolj razvita, občinska skupščina in njeni organi lahko pospešujejo obrt le v okviru zakonskih predpisov. Razvoj obrti ovira tudi to, da se mladina bolj malo odloča za uk te poklice, hkrati pa so učenci tudi po strokah zelo neenačerno porazdeljeni.

Letos predvideva v družbenem sektorju vlaganja le Pomiz in SAP Viator, delovna organizacija Vzdrževanje cestnih vozil, tozdr Servo. Pripravljajo pa zemljišča v obrtno industrijski coni MM-4, kjer bo prihodnje leto na voljo 18 lokacij za tiste vrste obrti, ki jih najbolj primanjkuje, pa tudi za proizvodno obrt, ki nadomešča uvoz in dopoljuje industrijo in gradbeništvo. Izbrani bodo tudi investitorji za primarni center v Štepanjskem naselju (frizerstvo, krojaštvo, kemično čiščenje in slaščičarstvo), za poslovni objekt v Novih Jaršah in center na Fužinah. V novi stanovanjski soseski na Fužinah je predvidena papirnica, frizerstvo, optika, slaščičarstvo, kemično čiščenje, izdelovanje ključev, vodovodno inštalaterstvo in servis električnih naprav.

Načrt srednjeročnega razvoja malega gospodarstva v občini bo v kratkem pripravljen, vendar pa v prihodnjih letih ni pričakovati kakšnega večjega razmaha te dejavnosti.

D. J.

Skladno z določili 8. člena družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi v SR Sloveniji (Ur. l. SRS št. 8/78)

OBJAVLJA

samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Moste-Polje končne poprečne prodajne cene stanovanj v objektu B-4 v soseski MS 12/2 Nove Jarše

objekt B-4	16.807,65 din/m ²	očiščena cena
	19.060,30 din/m ²	polna cena

V polno ceno so vključeni stroški individualnih komunalnih naprav in velja za delovne skupnosti, tozde, delavce in občane, ki ne združujejo in ne usmerjajo sredstev za stanovanjsko graditev, družbeno pomoč, rekonstrukcijo in prenavo stanovanj na območju ljubljanskih občin v obdobju 1978 do 1982 (Ur. l. SRS št. 5/78).

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Moste-Polje

Novi zakon o temeljih varnosti cestnega prometa

(Nadaljevanje in konec)

Zakonodajalec je po 200. členu naložil pooblaščenim uradnim osebam, ko ta zaloti vozilo, ki zaradi tehničnih hib ogroža ali ovira druge udeležence v prometu, kot tudi vozilo, na katerem je tovar nepravilno zložen oziroma nezadostno zavarovan, ali vozilo, ki brez dovoljenja vozi tovar z dimenzijami oziroma težo, ki presega največje dovoljene dimenzije oziroma teže ali osno obremenitev, da ta ukaže vozniku, naj takoj prekine nadaljnjo vožnjo in hibo odpravi ali pa vozilo odpelje do mesta, kjer bo lahko to storil. Če se voznik ne ravna po zgoraj navedenem ukazu uradne osebe, ga ta izključi iz prometa.

Na ponovni tehnični pregled mora motorno vozilo ali priklopno vozilo, ki je bilo izklju-

čeno iz prometa zaradi tehnične hibe pri napravi za upravljanje ali napravi za ustavljanje vozila. Prav tako mora na tehnični pregled vozilo, ki je bilo v prometni nezgodi toliko poškodovano, da se da upravičeno sklepati, da so na njem poškodovani sklopi ali naprave, ki so bistveni s stališča prometne varnosti, kot tudi če se utemeljeno sumi, da je na vozilu pokvarjena naprava za spajanje vlečnega in priklopnega vozila.

KAZENSKÉ DOLOČBE

Bistvena novost kazenskih določb v novem zakonu je, da so vse sankcije bistveno strožje. Novi zakon tudi povečuje število odgovornih dejavnikov za varnost v cestnem prometu, hkrati pa zavzuje vse udeležence v cestnem prometu, da v njem sodelujejo tako, da preprečujejo prometne nesreče, oziroma pomagajo v

IZ DNEVNIH REDOV SKUPŠČIN OBČINE, MESTA IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Več zanimivih nalog

Delovni načrt občinske zdravstvene skupnosti, ki so ga delegati obeh zborov obravnavali na seji konec aprila, je resda precej obsežen, vendar pa je sestavljen iz več nalog, ki jih je treba opravljati vsako leto ali pa so te naloge zgolj organizacijske narave. Med zanimivejšimi letošnjimi nalogami pa kaže omeniti predvsem tri: analizo odsotnosti z dela zaradi bolezni, nege družinskega člana, spremstva, poškodb pri delu in izven dela ter poklicnih obolenj v lanskem letu, analizo in poročilo o zdravstvenem stanju prebivalstva v občini ter analizo problematike zdravstvenih delavcev v osnovnem zdravstvenem varstvu. Zadnja naloga je hkrati del delovnega načrta zdravstvene skupnosti Slovenije za letošnje leto.

D. J.

Iz občin ljubljanske regije

Nadaljevanje uspešnega prodora kamniške industrije v tujino pomeni potrditev dolgoletnih prizadevanj, da si le-ta z izvozom pridobi večje možnosti za oskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom. Lani je bil izvoz za 53 % večji, ta trend pa se nadaljuje tudi letos. Prodaja v tujino je toliko veljavnejša, saj skoraj štiri petine izvoza usmerjajo v dežele s čvrsto valuto. Med najuspešnejšimi izvozniki so predvsem Titan, Stol in Tovarna usnja. Žal v Kamniku ugotavljajo, da so izvozne spodbude vse manjše, saj cene domačih surovin in polizdelkov izredno hitro naraščajo.

Tudi v grosupeljski občini so potrdili nove cene storitev v vzgojno-varstvenem zavodu Stojana Čuligoja. Cen niso računali po normativih (po njih bi bilo število otrok 423), ampak po številu vpisanih; teh pa je trenutno 486. Ekonomska cena storitev za otroka od 8 mesecev do dveh let je 4.701,15 dinarjev, kar je 14,3 % več kot doslej. Cena za varstvo otroka od drugega do sedmega leta starosti pa je 3.411,65 dinarjev, kar pomeni 28,8-odstotno povišanje.

Konec maja bo medobčinski računalniški center v Kočevju dobil novo opremo. Center deluje že dva meseca, razvil pa se je iz službe za avtomatsko obdelavo podatkov pri združenem kmetijsko-gozdarskem podjetju Kočevje. Napor, da bi dobili center, ki bi bil sposoben nuditi kvalitetne usluge več delovnim organizacijam v občinah Rib-

nica in Kočevje, so torej rodili sadove. Za njegovo ustanovitev je deset ozdov in obe občinski skupščini združilo 17 milijonov dinarjev, center je prevzel za 11 milijonov dinarjev kreditov, za tri milijone dinarjev pa bodo še morali najti ustrezne vire.

V vrhniški občini je KS Vrhnika ena redkih v naši republici, ki nima samoprispevka. Zato sedaj poteka razprava o predlogu programa komunalne ureditve za obdobje 1981-85, ki naj bi ga delno uresničili tudi s samoprispevkom. Uredili bi oskrbo z vodo, kanalizacijo, regulirali potok Belo, razširili pokopalnice, modernizirali cestišča in avtobusna postajališča, elektrifikacijo, za drugo pa že ne bi bilo denarja. Na skupščini KS Vrhnika menijo, da je vsako odlaganje te problematike na poznejši čas sila negospodarno, saj bi komunalne pomanjkljivosti v prihodnje bile vse težje rešljive.

Podatki za prvo tromesečje letošnjega leta kažejo, da se je število zaposlenih v gospodarstvu bežigradske občine zmanjšalo za 140 delavcev, to je za 0,6 %, predvsem na račun zaposlenih v gradbeništvu. Zaposlovanje v tem času je usklajeno z letno občinsko resolucijo, v kateri je zapisano, da se v gospodarstvu občine letos lahko na novo zaposli 1,9 % delavcev. Kljub sklepu bežigradske občinske skupščine, da v delovnih skupnostih skupnih služb letos ne smejo zaposliti nobene novega delavca, tega v vseh delovnih organizacijah ne upoštevajo.

C. P.

prekršek, če je prekršek posledica opustitve dolžnosti skrbi za mladoletnika.

Za prekršek, ki ga stori kandidat za voznika, ko se uči vožnje motornega vozila v cestnem prometu, se kaznuje voznik — inštruktor, razen če prekrška ni mogel preprečiti.

Tako končujemo z novostmi, ki jih prinaša novi zakon o temeljih varnosti cestnega prometa. V nekaj nadaljevanjih smo želeli opozoriti na najpomembnejše spremembe in novosti, ki jih prinaša novi zakon. Seveda pa naj zaradi boljšega poznavanja zakona vsakdo od nas zakon tudi sam prouči, saj bomo le tako lahko upoštevali vsa določila novega zakona in se bomo varneje udeleževali cestnega prometa ter tako prispevali svoj delež pri zatiranju prometnih nesreč, tega družbenega zla.

G. M.